

Đề thi giữa học kì 1 lớp 10 môn Văn trường THPT Nguyễn Trãi 2020**I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)**

Câu 1: Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

“Trèo lên cây bưởi hái hoa,
Bước xuống vườn cà hái nụ tầm xuân.
Nụ tầm xuân nở ra xanh biếc,
Em đã có chồng anh tiếc lắm thay.
Ba đồng một mớ trầu cay,
Sao anh chẳng hỏi những ngày còn không.
Bây giờ em đã có chồng,
Như chim vào lồng như cá cắn câu.
Cá cắn câu biết đâu mà gỡ,
Chim vào lồng biết thuở nào ra?”

(Ca dao)

- a. (0.5 điểm): Xác định phong cách ngôn ngữ và thể thơ của văn bản.
- b. (0.5 điểm): Văn bản trên sử dụng các phương thức biểu đạt nào?
- c. (0.5 điểm): Nêu nội dung chính của văn bản.
- d. (1.0 điểm): Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong 2 câu: “Bây giờ em đã có chồng, Như chim vào lồng như cá cắn câu”?
- e. (0.5 điểm): Viết đoạn văn từ 5 đến 7 dòng thể hiện cảm nhận của anh/chị về nỗi niềm của nhân vật “em” trong 4 câu cuối của văn bản.

Câu 2: (1.0 điểm): Trong truyện “An Dương Vương và Mị Châu Trọng Thủy” (SGK lớp 10 tập 1) có chi tiết Rùa vàng hiện lên rẽ nước đưa An Dương Vương xuống biển. Anh/chị hãy cho biết ý nghĩa của chi tiết đó.

II. LÀM VĂN (6.0 điểm)

Đề: Bằng hình thức nhập vai hóa thân vào nhân vật, anh/chị hãy kể lại quá trình đấu tranh của Tấm với mẹ con Cám sau khi được trở thành Hoàng Hậu.

Đáp án đề thi Văn 10 giữa kì 1 THPT Nguyễn Trãi 2020

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1:

a. Phong cách ngôn ngữ: Nghệ thuật. Thể thơ lục bát.

b. Phương thức biểu đạt: tự sự, biểu cảm, miêu tả.

c. Lời than vãn của chàng trai về việc cô gái đã đi lấy chồng. Lời trách móc của cô gái vì chàng trai quá chậm trễ trong việc bày tỏ tình cảm với cô.

d. Biện pháp nghệ thuật:

- Biện pháp tu từ So sánh (như chim, như cá).

- Tác dụng: nhấn mạnh vào tình cảnh bị ràng buộc bởi hôn nhân của cô gái. Gợi hình ảnh gò bó, tù túng (chim lồng, cá chậu). Gợi cảm xúc buồn bã, tiếc nuối của cô gái.

- Biện pháp tu từ ẩn dụ (chim vào lồng, cá cắn câu).

- Tác dụng: nhấn mạnh vào tình cảnh bị ràng buộc bởi hôn nhân của cô gái. Gợi hình ảnh gò bó, tù túng (chim lồng, cá chậu). Gợi cảm xúc buồn bã, tiếc nuối của cô gái.

e. Bày tỏ tình cảm buồn bã, xót xa, tiếc nuối...

Câu 2: Ý nghĩa của yếu tố thần kì:

- Giúp câu chuyện trở nên hấp dẫn, lôi cuốn.

- Phản ánh thái độ của nhân dân với nhân vật lịch sử: kính trọng, biết ơn vị vua An Dương Vương nên nhân dân đã bất tử hóa.

II. LÀM VĂN

- Yêu cầu về kĩ năng:

+ Biết vận dụng kĩ năng viết văn tự sự, kết hợp yếu tố miêu tả, biểu cảm trong văn tự sự.

- + Đảm bảo một văn bản tự sự hoàn chỉnh có kết cấu chặt chẽ, bố cục 3 phần.
- + Ngôn ngữ chọc lọc, trong sáng, diễn đạt lưu loát, các ý rõ ràng; không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp.
- + Bài viết được trình bày rõ ràng, cẩn thận.
- **Yêu cầu về kiến thức:** Đề bài yêu cầu nhập vai nhân vật kể lại cuộc đời mình nên bài viết cần bám sát những sự việc, chi tiết tiêu biểu của văn bản. Đồng thời cần tái hiện nội dung câu chuyện từ góc nhìn của vai người kể chuyện và đan xen các yếu tố miêu tả, biểu cảm để câu chuyện sinh động. Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần thể hiện được các ý cơ bản:
  - + **Mở bài:** Giới thiệu câu chuyện, nhân vật kể chuyện.
  - + **Thân bài:** Các sự việc chính:
    - Tấm bị mẹ con Cám hại chết khi về giỗ bố.
    - Tấm hóa thành chim vàng anh bay về cung, báo hiệu sự hiên diện của mình. Mẹ con Cám giết chim Vàng Anh.
    - Tấm hóa thành cây xoan che bóng mát cho vua. Mẹ con Cám chặt cây xoan làm khung cửi.
    - Tấm hóa mình vào khung cửi, cảnh cáo Cám. Mẹ con Cám đốt khung cửi.
    - Tấm hóa thành quả thị, được một bà lão yêu thích mang về nhà và trở lại thành người chung sống hạnh phúc bên bà lão.
    - Tấm gặp lại vua và được đón về cung.
    - Tấm trừng trị Cám.
  - + **Kết bài:** Bài học từ câu chuyện đấu tranh của Tấm: chủ động, mạnh mẽ, kiên trì, cương quyết, ...